

UPPSLÄPP AV LÄTTA BALLONGER MED LAST

1 GENERELLT

Reglering av ballonguppsläpp återfinns i TSFS 2010:145, Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om trafikregler för luftfarten, bilaga 2, obemannade friballonger.

Uppsläpp av lätt friballong med last får inte ske inom svenskt område utan tillstånd från Transportstyrelsen.

Flygning med lätt friballong från svenskt område in över annat lands territorium får inte ske utan tillstånd från det landets vederbörande myndighet.

Luftfartsförordningen (2010:770) anger i kapitel 8 följande:
 3 § Det får inte kastas eller släppas ut föremål från ett luftfartyg, om det kan medföra skador, sjukdomar eller olägenheter för människors hälsa.
 Transportstyrelsen får meddela ytterligare föreskrifter om detta.

Denna typ av luftfarkost uppfyller inte kraven att få använda kontrollerat luftrum (luftrum där flygtrafikledning ansvarar för flygtrafiken). Denna typ av luftrum finns från marknivå i flygplatsernas närhet (ut till cirka 20 km), från 300-1500 meter upp till 2900 meter i flygplatsernas terminalområden (ut till cirka 60 km) och i övrigt täcks hela landet från höjden 2900 meter och uppåt. Därmed kommer tillstånd för denna typ av användning att ges mycket restriktivt.

På Transportstyrelsens hemsida finns kartor som visar terminalområdenas (TMA) och flygvägarnas utsträckning, se under [Flygtrafiktjänst](#) och [Flygvägar i Sverige](#).

2 UPPGIFTER VID ANSÖKAN OM TILLSTÅND

Ansökan om tillstånd ska sändas till Transportstyrelsen, Luftfartsavdelningen, 601 73 Norrköping.

Ansökan ska sändas in minst 30 dagar innan planerat uppsläpp.

Följande uppgifter ska minst ingå vid ansökan om tillstånd för uppsläpp av ballong:

- a) Syftet med uppsläpp av ballong (ett uppsläpp leder i regel till merarbete för flygtrafikledningen och en ökad risk för flygtrafiken, detta måste vägas mot nyttan av ett ballonguppsläpp) ;
- b) Sökandes fullständiga namn, adress och telefonnummer;
- c) Total vikt och storlek på ballong och last;
- d) Längd på lina mellan ballong och last;
- e) Beskrivning av last (utformning och typ av material/utrustning);

- f) Plats för uppsläpp (angiven i latitud och longitud), inklusive karta med platsen markerad;
- g) Planerad tidpunkt och datum för uppsläpp med eventuella alternativ;
- h) Telefonnummer till ansvarig under uppsläppet;
- i) Redovisning av beräkningar av flygbanan, inklusive de temperatur- och vindförhållanden som förutsätts vid uppsläppet. Redovisningen måste visa att ballongen under givna förutsättningar inte riskerar att komma in i ett annat lands luftrum;
- j) Riskanalys med avseende på lastens återfärd mot marken (se luftfartsförordningens förbud mot att kasta ut eller släppa föremål som kan medföra skador);
- k) Redovisning av hur kommunikation med flygtrafikledning säkerställs (i vissa områden kan det vara problem med täckning för mobiltelefon);
- l) Redovisning av hur positions- och höjdregistrering säkerställs (överföring av data från ballongen till marken via mobiltelefon kommer inte att accepteras på grund av tekniska begränsningar i detta system);
- m) Övriga upplysningar som kan vara av betydelse.

3 KRITERIA FÖR UPPSLÄPP

Följande kriterier ska vara uppfyllda:

- Ballongens last ska ha en reflekterande yta, t.ex. metallfolie (för att kunna synas på radar).
- Linan ska vara utmärkt med reflekterande remsor.
- Himlen får endast vara täckt till 2/8 med moln vid tidpunkten för uppsläpp.
- Sikten vid marken ska vara minst 8 km vid tidpunkten för uppsläpp.
- Uppsläpp får inte ske inom sidogränserna för en flygplats terminalområde (TMA).
- Uppsläpp får endast ske under dagtid och får inte ske under militär flygövningstid eller perioder med högtrafik. I praktiken innebär detta en begränsning till att uppsläpp endast kan accepteras under helgerna.
- Ballongens position ska kunna meddelas till berörd flygtrafikledningsenhet minst var 15 min.

Lätt friballong får inte användas på sådant sätt att ballongen eller en del av den, inklusive nyttolasten, vid nedslag på jordytan innebär risk för personer eller egendom som inte har anknytning till uppsändandet.

Enligt Lag (1922:382) angående ansvarighet för skada i följd av luftfart är luftfartygets ägare ansvarig för skador på personer eller egendom även om han eller hon inte är vållande till skadan. Den som släpper upp en ballong är alltså alltid ansvarig för de skador som kan inträffa.
